

TRIGLAV

Uredništvo in upravništvo tednika „Triglav“ Kranj. — Telefon uredništva št. 8. — Naročnina 40 Din za celo leto, 20 Din polletno in 10 Din četrtletno. Za inozemstvo 50 Din. Račun podružnice poštne hranilnice v Ljubljani, št. 16.383.

Leto I.

Kranj, dne 19. avgusta 1933.

Štev. 8.

O telesni vzgoji.

V živem spominu so mi še stari očanci, radec-kijevi veterani izpod Kustoce, ko so pripovedovali o naših kranjskih Janezih. Billi so to vzoren polk, ljubljenci svojih starešin, zbor fantov kot hrast, sami grenadirji, ki se niso bali nikogar. Dala jih je naša bivša Kranjska, v veliki meri pa tudi Gorenjska. Zrasli so doma pri trdem delu ob ajdovih žgancih, zabeljenih s tropinami. Pili so hruševo vodo in tepkovec. Ob posebnih prilikah so kupili oče vino pri tovarniku. Jeruš jim je bil nepoznan. O kavi ali čaju niso imeli pojma.

Spominjam se še prejšnjih časov, kako so hodili naši fantje na nabor. Ponosen je bil fant, ko je bil potrjen. Škarta se je držal klaverno. S povešeno glavo se je vračal domov. V vas je prihajal po stranskih potih. Pred dekleti ga je bilo sram, da je bil spoznan za manj vrednega. Zavedal se je, da ima na sebi hibo, ki zmanjšuje njegov ugled kot fanta.

Kako je pa sedaj? Pred kratkim smo imeli letos nabore v kranjskem srezu. Naši fantje so se javili pred naborno komisijo. Prihajali so v lepem redu. O njihovem obnašanju in nastopu se moremo le pohvalno izraziti. Nekdanjega rjojenja, priduševanja in aufbiksanja ni bilo več. Vsa čast mladini, vzgojiteljem pa priznanje na uspehu, ki so ga dosegli pri mladini. Prijetno nas je presenetilo vobče lepo petje nabornikov. Dobili smo vtis, da goje naši fantje doma v prostem času lepo pesem, ki napravi človeka družabnega, dovezetnega za vse lepo in mu oplemeniti srce. Naši podeželski pevovodje so dobili s tem zaslužen priznanje za svoje požrtvovalno delo.

Zanimivo je pa tudi števیلčno razmerje, v katerem so bili naborniki spoznani sposobnim za vojaško službo. Po tem razmerju se more meriti žilavost ljudstva, njegovo zdravstveno stanje, njegova sposobnost za zaslužek, pa tudi njegova vrednost v plemenskem oziru. Točnih podatkov o številu potrjenih nismo mogli dobiti, ker je baje to službena tajnost. Poizvedeli smo pa pri županih in odbornikih posameznih občin, kako je izpadel nabor pri njih. Proti pričakovanju smo slišali, da so se občine našega sreza odrezale prav različno. Bile so občine, kjer je bilo potrjenih nad dve tretjini prvoletnikov. Zvedeli smo pa tudi za občine, kjer je bila velika večina spoznana nesposobnim. Samo po sebi se javlja takoj vprašanje, odkod pač prihaja ta razlika. V našem srezu so vendar skoraj povsod iste življenske razmere, ljudsko pleme je isto. Zakaj je tedaj rod v eni občini krepek in zdrav, čisto drugačen pa v sosedni, ki je oddaljena komaj eno uro.

Pri zasledovanju tega pojava smo prišli na zelo zanimivo in obenem poučno dejstvo. Največje število sposobnih nabornikov izkazuje občine, kjer se goji smotreno telesna vzgoja v sokolskih in športnih društvih.

V spomin mi prihaja prizor pred naborno komisijo. Javi se mladenič močne postave, s polnimi prsi in krepkimi mišicami. Resno zdravnikovo lice se razvedri. Preiskavo opravi hitro, saj mu že oko pravi, da je sloh treba ni. Proti navadi se spusti zdravnik v pogovor s fantom. Tu zve, da je od mladosti vnet sokol, smučar, plavač, turist, da prebije ves prosti čas v telovadnici, na igrišču, pri lepem vremenu v vodi ali pa na hribih. V gostilne in kavarne navadno ne zahaja. Puši tudi ne. Ko odide ta nabornik, se zdravnikovo lice takoj zmračí. Predenj stopi mladič upadlega obraza, ves mršav in rumenkaste kože. Mera je seveda nezadostna, dihanje neredno, srce šibko. Sodba kajpak: nesposoben. Zdravnik ga odpravi z malomarno gesto roke. Zaupnik občine pa pove, da je to znan razgrajč, razupit ponočnjak, ki rad mnogo pije in veliko kadí.

To so pojavi, ki dajo mnogo misliti. Naše razumništvo se mora lotiti vprašanja o položaju narodovega naraščaja. Od krepkega in zdravega naroda zavisi obrambena sila države. Krepek narod je sposoben za pridobivanje, za povečanje narodnega premoženja. Zdrav narod ima najmanjše izdatke za bolnike, za onemogle, za pohabljenca, kratko: tako zvane preskrbovalne datave se znižajo na najmanjši znesek.

1921--1933

V četrtek, dne 17. avgusta je preteklo 12 let odkar je prevzel Nj. Vel. kralj Aleksander I. po svojem očetu prestol naše kraljevine. V vseh teh letih je naš kmetski kralj posvetil vse svoje delo za blagor naroda, za blagor domovine, za katero je sam trpel kot vojak na fronti.

Kdo se ne spominja onega trenutka, ko je presekala začarani vozle zamotanega političnega življenja in vzel državne vajeti sam v roke. S tem činom je dvignil ugled naše domovine pred svetom, doma pa je narod prosteje zadihal. In ko so se polegile politične strasti, je poklical narod k volitvam, da si izbere predstavnike, ki bodo položili trdne temelje za boljše čase našega delovnega in kmetijskega ljudstva. Vse to pa se je moglo izvršiti le po jekleni volji Nj. Vel. kralja, kateremu je ves njegov narod brezmejno vdan in ki prosi Boga, da ga mu ohrani vse do skrajnih mej človeškega življenja, da bo mogel dovršiti svojo vzvišeno nalogo in zgraditi na stoletnih ruševinah mogočno in nepremagljivo Jugoslavijo!

Politični pregled.

Na kongresu radikalno-demokratske zveze v Sofiji je imel znani francoski politik Herriot velik govor, iz katerega posnemamo nekaj misli, da pokažemo bralcem moralno silo tega državnika. Naša naloga je, je dejal, da delamo na tem, kar narode združuje, a ne loči. Vsi ljudje so enaki. Enaki so že po rojstvu in zato mi stremimo po zblizanju vseh ljudi. Te ideje imajo svojo veljavo tudi v sedanjih gospodarskih krizah, ki gofovo manj pustoši poljedelske kot industrijske države. Vojna in stroji so glavni vzroki te krize, ker je stroj danes postal gospodar človeka. To vsi vemo. Pri tem je pa potrebno, da kmet in delavec živita.

Toda vkljub vsem zadnjim dogodkom, zlasti po neuspehu londonske konference, jaz nisem pesimist. Da-li bomo mogli v nekoliko dneh — kolikor traja kongres — rešiti vse probleme, ki so na dnevnem redu: brezposelnost, znižanje carinskih tarif in druge? Pa naj bodo težave v svetu in muke naroda še tako velike, mi demokrati nočemo, da bi se te tegobe rešile z vojno. Vojna prinese le navidezno, a ne trajno rešitev. Francoska republika ne sovraži nikogar. Mi smo došli v Sofijo, da se upoznamo, došli smo, da delamo na definitivnem izmirjenju narodov. Naj bi te modre besede našle ugodna tla pri bratskem bolgarskem narodu.

Nemški nadškof kardinal Bertram je izdal okrožnico v korist Hitlerjevemu režimu, v kateri pravi, da mora v državni avtoriteti gledati vsak katoličan božji dar, čigar vrednost ni odvisna od izprememb v osebah, ki so nosilci te avtoritete. Iz tega izvira nujen zaključek, da je pokorščina do državne avtoritete božja volja. Cerkev sprejema novi red z zaupanjem v Bo-

ga in z veselo zavestjo, da bo baš sedaj lahko v polni meri izvršila svojo nalogo.

Iz narodno socialističnih krogov izhaja tudi vest, da bodo na predvečer kongresa Hitlerjeve stranke, ki se bo vršil v Nürnbergu koncem tega meseca, zvonili pol ure vsi zvonovi v vseh nürnbergskih cerkvah, drugi dan ob otvoritvi kongresa pa bo v stolnici zahvalna molitev za zmago narodnega socializma v Nemčiji.

Svetovni listi poročajo, da se Nemčija v zadnjem času mrzlično oborožuje. Ona baje razpolaga že danes z večjim številom vojakov kot 1914., ko je začela svetovno vojno. Da je tudi oprema vojaštva primerna današnjemu napredku, je pri temeljitosti Nemcev samo ob sebi umevno.

Znani angleški tednik „The News Statesman and Nation“ ironično predlaga, naj dobi letošnjo Nobelovo nagrado za mir — Hitler. Noben človek na svetu namreč ni toliko zblizal narodov, kakor Hitler:

1. Izmiruje katolike in žide, česar ni nihče storil v 2.000 letih;
2. Zblizuje Francijo in Italijo, česar ni nihče mogel storiti v 15 letih;
3. S svojim postopanjem proti Avstriji je rešil vprašanje priključka;
4. Rešil je Poljsko nevarnosti, da bi velesile vrnilo Nemcem Pomorje;
5. Odpravil je nevarnost maščevalne vojne v Evropi, ker so Nemci ostali brez zaveznikov;
6. Ni zblizal samo Francije z Italijo, ampak celo Sovjete, Poljsko in Malo Antanto;
7. Napravil je iz romunskega zunanega Titulescua — rusofila.

Zdrav narod ima tudi zdrav zarod. Pri njem ne pridejo v poštev vprašanja, s katerimi se bavijo že nekatere države, kako preprečiti razmnoževanje slabičev. Paziti moramo, da ne postanejo pri nas odredbe, kakor jih je izdal Hitler v Nemčiji, po katerih se slabiči in z dednimi boleznimi obremenjeni ljudje onesposablajo operativno, da bi mogli imeti otroke.

Kraljevina Jugoslavija posveča telesni vzgoji naroda posebno pozornost. Imamo ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje ter ministrstvo za telesno vzgojo. Oba še ne delujeta dolgo. Za popolen razmah so potrebna seveda velika denarna sredstva, s katerimi ne razpolagamo v sedanjih težkih časih. Dela se pa le, čeprav v skromnem obsegu. V kratkem dobimo zakon o telesni vzgoji, ki naj postavi to za deva na enotno podlago v celi državi. Čudežev ne

moremo pričakovati takoj od njega. Podal nam bo smernice, kako je treba živeti, kako se kretati in kaj je treba opustiti. Na nas je, da se bomo poprijeli teh navodil z vso vnemo. Oblasti, društva in vsi razsodni ljudje jim morajo posvetiti največjo pažnjo ter skrbeti za to, da jih bo razumel sleherni državljani in se bo ravnal po njih.

Dokler pa še nimamo tega zakona, vrzimo se z vso vnemo na pospeševanje telesne vzgoje naše mladine po dosedanjih načinih. Naša mladina mora v telovadnico in na športna igrišča. Um in srce naj si blaži s petjem in primernimi prireditvami. Neizprosen boj naj bo nespametnemu vživanju alkohola in nikotina; proč z vsemi veselnicami in prireditvami, kjer se kvart zdravje, otaplja um in suši žep.

I. K.

Denarja ni!

Denarja ni, je danes najpogostejši klic med ljudstvom vseh slojev, v vseh privatnih, državnih in samoupravnih ustanovah, torej po vsej državi. Industrija omejuje obratovanje, ker nima denarja. Trgovci, obrtniki in drugi poklici danes niso več v položaju kriti svojih obvez, ne redno plačevati davkov, ker nimajo denarja. Kmetje in delavci se omejujejo pri nakupu le na najnujnejše potrebščine, bodisi, ker nimajo zaslužka, bodisi, ker svojih pridelkov ne morejo vnovčiti po odgovarjajoči ceni in zato nimajo denarja. Socialne ustanove znižujejo podpore a zvišujejo prispevke, ker so deficitni, ker število zavarovancev pada, ker se vplačila krčijo, ker gospodarske ustanove nimajo denarja. Denarni zavodi ne podeljujejo kreditov, ne izplačujejo vlog, ker nimajo denarja. Obveze se ne izpolnjujejo, gospodarsko ustvarjanje pada in vsi poklici, vse ustanove kriče: ne moremo, ker nimamo denarja.

V lokalih, stanovanjih, na cestah in v vseh podjetjih se čuje samo en klic: „Bi, da, pa ni denarja...“ Gospodarstvo bi ustvarjalo, bi prosperiralo, ako bi imelo denar. Klic „ni denarja“ se je že tako udomačil in postal že tako vsakdanji, da se ga že uspešno poslužujejo tudi oni, ki imajo denar. Vsled neprestanega poslušanja „ni denarja“, so prepričani, da kljub denarju nimajo denarja. Ti ne poznajo krize. Nasprotno. Oni izkoriščajo ljudstvo, gospodarstvo (karteli, trusti), nosijo nagrabilen denar v tujino ter s tem uničujejo in zmanjšujejo gospodarsko imetje naroda. Vse je zmešano, vse je izgubilo zaupanje v gospodarsko podjetnost, in to vse radi tega, ker ni denarja.

Vsak uvideven in pameten upnik izterjuje od svojega dolžnika le kolikor zmore odplačevati, ker nespametno bi delal oni upnik, ki bi od drugače aktivnega dolžnika zahteval prekomerno odplačevanje. S tem bi ga pahnili v pasivnost, kar bi imelo za posledico uničenje njegovega gospodarstva, a pri tem ni pomislil, da z uničenjem dolžnika uniči samega sebe. Dolžnik s propastjo ne izgubi nič, ker je delal le z denarjem upnika. Vsak razumen upnik bo torej svojemu dolžniku, ki mu preti propast, dal možnost odplačevanja s tem, da mu bo zopet pomagal na noge, da bo zopet sposoben delati, ustvarjati. S tem pomaga sam sebi, ker si zagotavlja stalen vir dohodkov od katerih je bil njegov obstoj odvisen.

Isto razmerje obstoji med državo in gospodarstvom. Država je večni upnik gospodarstva. Zato mora gospodarstvo državi kot svojemu upniku redno odplačevati dolgove, ker je država kot upnik navezana samo na dohodke, katere dobi plačane od gospodarstva. Ako gospodarstvo odreče odplačevanje svojih obvez državi, ker tega vled pasivnosti ne zmore, ker nima sredstev, ker nima denarja, je upnik država z gospodarstvom vred obsojena v propast. Zato je sedaj dolžnost države kot upnika, da je uvidevna, da priskoči gospodarstvu na pomoč, da bo zopet zmožno ustvarjati in odplačevati svoj dolg državi kot upniku.

Gospodarstvu more država pomoči le z denarjem, ker brez denarja ni gospodarskega ustvarjanja in prosperiranja in je torej vsako zdravljenje gospodarstva z drugimi zdravili nemogoče in brezuspešno. Iz tega razloga je danes prva in najnujnejša potreba in zahteva gospodarstva, da se mu da denar. On more biti edino učinkovito sredstvo za težko bolanega bolnika, kakor je danes naš gospodarstvo.

Ko je Češka padla v denarno krizo, jo je s hi-

trimi in radikalnimi sredstvi in takorekoč preko noči odpravila z nekaj milijardami. Avstrija je sicer denarno krizo odpravila z večjimi žrtvami (9 milijard dinarjev). Ustvarila pa je pri tem v ljudstvu zaupanje v denarne zavode in voljo do ustvarjanja. Z občudovanja vredno in radikalno potezo je rešila gospodarstvo pogina velika Amerika. Predsednik Roosevelt je delal s svojimi ministri tri dni in noči brez oddiha in rezultat dela je bil, odprava denarne krize z izdajo 21 milijard novih bankovcev. S to in še drugimi naredbami si je pridobil zaupanje, ki se kaže v obnovljenju gospodarske podjetnosti, kar ima za posledico vedno večje padanje brezposelnosti.

Naša gospodarska politika dela veliko napako, da vedno samo čaka ali pa se zanaša na tujo pomoč, dasi nam baš ta prinaša vedno nesrečo. Tuja pomoč zahteva vedno protiusluge in to take, da smo potem še na slabšem, kakor če bi te pomoči sploh ne bilo. Posebno rado se je to prakticalo v prejš-

Proslava 25-letnice Sokolskega društva — Radovljica.

V nedeljo, 13. t. m. in na praznik 15. t. m. je radovljiški Sokol proslavil svoj srebrni jubilej. — Kakor je njegova zgodovina pestra, polna neumornega dela, požrtvovalnosti ter jeklene volje do napredka in uspehov, tako je bila tudi proslava dostojna in veličastna, bila je mogočen odsev velike notranje sile našega pokreta, katerega stremljenje gre vedno le naprej po ravni poti, do jasno začrtanih ciljev.

V nedeljo zvečer se je vršila slavnostna akademija. Celotna prireditve je bila inscenirana na prostem ob čarobnem svitu močnih žarometov. Številno občinstvo je z zanimanjem sledilo posameznim točkam. Najprvo je nastopil naš priznani pevski zbor, ki je pod večjim vodstvom brata Kobenterja izvršil svojo nalogo, kot običajno, jako dobro. Poslušalci so vsako pesem nagradili z gromovitim aplavzom. Senzacija večera pa je bila telovadna točka „Polarne sanje“, ki je trajala brez prestanka dobro uro. Sestra Lojzka Horvatova, ki je celo stvar sama predstavila, naštudirala in žrtvovala nešteto ur za vežbanje in druge priprave, zasluži vse priznanje. Nagrada pa naj ji bo krasno uspela prireditve sama. Sestra Horvatova naj bo vsem drugim bratom in sestram vzor sokolske pridnosti, požrtvovalnosti in nesebičnosti, kajti glavni delež na krasnem uspehu pripade njej. V Radovljici smo že vajeni gledati odlično izvedene telovadne akademije. Poslednja pa je presešla vse naše pričakovanje.

Vsebinsko predstavljajo „Polarne sanje“ morarje, ki pridejo na severni tečaj. Utrujeni od prestanih naporov zaspe, v sanjah pa se jim prikaže vse tajinstveno polarno življenje. Nastopijo beli medvedi, ki z začudenjem opazujejo čoln, s katerim so pristali monarji na ledenih ploščah ter s simboličnimi vajami plešejo, veslajo ter se gugajo v opuščnem čolnu. Divje račke nastopajo s svojimi — poletu posnemajočimi gibi, ledene sveče imajo zopet svojevrstne vaje, ljubek je ples malih snežink, očarljiv ples velikih snežink, vse se vrsti eno za drugim, brez odmora. Zvezde izvajajo brezhibno in elegantno svoje krasne plese, očara nas nastop solca s svojimi spremljevalci — žarki, dalje so posebno srčkane snežene

njih letih.

Najboljša in trajna odpomoč je v nas samih. Sami si moramo pomagati, ako hočemo obstati in napredovati, ako hočemo dati gospodarstvu dobra in trajna zdravila. Sami v se moramo imeti zaupanje in to mora biti naše geslo, naš simbol pri reševanju naših denarnih težav. Zato je danes prva dolžnost upnika države, da brez odlašanja najde pomoč doma, ustvari denar doma, katerega gospodarstvo tako nujno rabi. Res ne vem, zakaj je treba naše težave nositi v tujino na veliki boben, saj s tem sami sebe diskreditiramo. Zakaj ne bi iskali odpomoči doma in zakaj se ne bi naši predstavniki zbrali v korist naroda in gospodarstva in zborovali ne tri, ako treba 10 dni in noči, brez oddiha, da se najde lek za odpravo denarne krize? Treba je preiti k pozitivnemu delu, ker samo od sklepanja, debatiranja in frazarjenja, gospodarstvo nima nikake koristi. Samoosvojitve, stavba zgrajena na lastnih tleh in zaupanje v samega sebe, je naša rešitev. Zato ustvarjajmo zdravila-denar za gospodarstvo doma in to čimprej, da se voz ne ustavi.

Z. K.

krpe, ko pa nastopi še Polarka, ostrmi gledalec v nemem občudovanju. Vrhunec cele točke pa je skupni ples vseh nastopajočih. Kot celota so bile „Polarne sanje“ podane zares odlično, pa tudi posamezne skupine, kakor poedinci so povsem zadovoljili — plod dolgotrajne in vestne priprave.

Na praznik, glavni jubilejni dan, se je popoldan vršil javni telovadni nastop. Ob določeni uri so prikorakali na telovadišče vsi telovadni oddelki ter članstvo v kroju. Na balkonu je stopil starosta br. Jaklič ter v svojem lepem govoru predvsem nazdravil Nj. Vel. kralju, pokrovitelju vsega sokolstva, ter Nj. Vis. prestolonasledniku, starešini SKJ. Godba je intonirala državno himno. V nadaljnjem svojem govoru pozdravlja br. Jaklič navzoče zastopnike, predvsem sreskega načelnika dr. Vrečerja, župana dr. Dobravca, zastopnika saveza SKJ br. dr. Šemrova, zastopnika župe br. Dolenca, in br. Cvara, dalje zastopnika vseh bratskih društev, ki so prihiteli v našo sredo, vse nekdanje brate, ki so ustanavljali in polagali temelj društva in končno se spominja vseh umrlih bratov, predvsem dr. Janko Vilfana in Boštjana Olipa. S ponosom omenja v kratkih obrisih vso zgodovino društva, vse društvene uspehe tekom 25 let ter ob zaključku poziva vse članstvo k nadaljnjemu, uspešnemu in discipliniranemu sokolskemu delu. Sreski načelnik dr. Vrečer je pozdravil Sokolstvo v imenu sreskega načelstva, čestital društvu k 25 letnemu jubileju, pohvalno omenjal društvene uspehe ter pozival vse, da združijo v sokolskih vrstah vse one, ki želijo dobrobit naroda in države. Prisrčne čestitke je podal imenom občine župan dr. Dobravec ter pozdravil društvo kot sokolske pionirje, ki je zaneslo sokolsko misel med vse okoliške občine. V temperamentnem govoru je čestital društvu imenom savezne in župne uprave župni starosta dr. Šemrov. Tudi on se spominja uspešnega društvenega delovanja tekom celih 25 let, ko je radovljiško društvo častno izvrševalo svoje veliko poslanstvo med prebivalstvom v svojem okolišju, Ostro pa graja vse one mlačneže in papirnatate Sokole, ki malomarno zanemarjajo društvene prireditve in telovadnico, ter postavlja za vglad br. Artelja iz Žirovnice, katerega kljub njegovim visokim

— fi —:

Vrnitev.

(Nadaljevanje.)

„Pojdiva, Tonček.“

Prijel je fanta čez ramo in odšla sta v hišo. Prižgal je luč. Medla svetloba se je razbila po izbi. Ozrl se je po stenah. Vse je še bilo tako, kakor pred petnajstimi leti. Križ v kotu nad mizo, na levi podoba Krista, s trnjevo krono krog glave, na desni slika Matere Božje, sedem žalosti. Naenkrat pa se mu je zavrtelo v glavi. Na klopi ob peči je zagledal petletnega fanta, ki je sladko spal. Podobica za spomin, mu je zabrnelo v ušesih.

„Čigav pa je ta?“, je vprašal Tončka, ko je prišel malo k sebi.

„Naš. Aleš mu je ime. Lenoba proti večeru vedno zaspi.“

Zbudil bi ga, da ni v tem trenutku vstopila Dražarica.

„Tonček, pojdi in zapri kokošnjak, da ne pride lisica v vas.“

Komaj je odšel fant, je vstal tudi Dražar in se napotil proti vratom.

„Kam greš, France?“

„Spat. Lahko noč!“

„Ne boš počakal fantov, da povečerjamo?“

„Ne, nisem lačen.“

„Pa vsaj toliko potrpi, da ti pripravim posteljo.“

„Ni treba. Zame bo v svilih dobro.“

„France, kaj naj to pomeni“, je v solzah spravila iz sebe Dražarica.

„Kaj naj pomeni? Še vprašaj? Tja, se ozri.“

„Aleš...“

„Da, Aleš, podobica, ki ti jo je pustil Madžar za spomin. In zdaj naj bi legel v posteljo, ki jo je on oskrnil? Počakaj na Kernca! Umaknil se bom.“

„Za pet ran Kristusovih, kdo ti je natvezil vse to?“

„Kdo? Domačini. Pri Joštarju sem prisluškoval njih pogovoru. Spoznal me ni nihče. Mica s Pševoga je povedala o tej podobici in o lepem fantu, ki te je troštal, ko me ni bilo doma. Kernca so pa spraševali, kdaj bo poroka. In da si sama tudi že bila radi tega v župnišću. Boš zdaj še tajila?“

„Ničesar ti ne bom utajila. Kernc me je že pred letom snubil. Dejala sem mu, naj potrpi, ker se morda

še vrneš. Letos je bil zopet tu. Šla sem v župnišče, da mi svetujejo. Gospod so dejali, naj potrpi, saj imam napol odrasle otroke. In bi... Aleš pa ni moj. Dekla Franca ga je imela z Rusom, ki je služil pri nas za hlapca. Na porodu je umrla. Usmilila sem se sirote, saj je njegov oče dovolj prispeval h gruntu. Sam se boš lahko prepričal. — Vse drugo pa je laž. Eni sem že zavezala jezik in ga bom tudi drugim.“

„Mica, sanjam ali bedim?“

„Bediš. In vse je resnica, kar sem ti povedala. Bog mi je priča. Jutri pa stopi do župnika na goro. Prepričal se boš, da nisem lagala.“

Stopil je k njej, ji privzdignil z rokami objokani obraz in zaprosil: „Odpusti mi.“

„Odpuščam, France. Samo, da si se vrnil. Vse bo zopet dobro.“

Objel jo je in poljubil. Zdaj je bil sproščen. Lahko mu je bilo pri srcu, da bi zavriskal od veselja. Stopil je k Alešu, ki se je začel obračati na klopi, ga vzdignil v naročje in ga stisnil k sebi.

„Aleš, zaspanček. Zbudi se. Glej, stric tvoj se je vrnil. In bo skrbel zate, kot rodni oče. Aleš, fant moj...“

Konec.

lelom, preko 70, vidimo v kroju na vseh sokolskih prireditvah. Ob zaključku želi društvu nadaljnih uspehov v bodočem delovanju in razvoju.

Po končanih pozdravnih govorih je sledil javni nastop, ki je uspel v vseh ozirih povoljno. Vsi oddelki so svoje vaje izvedli strumno, skladno in disciplinirano ter občinstvo ni štedilo za zasluženim priznanjem. Nastopilo je 55 moške dece (br. Pristavec), 38 ženske dece (s. Hilda Skrtova), 20 m. naraščaja (br. Potočnik), 17 ž. naraščaja (s. Marija Skrtova), 25 članov (br. Potočnik) in 30 članic (s. Horvatova). Pri orodni telovadbi pa vrsta članic na bradlji, gojenke s kolebnico, m. naraščaj na konju, člani na drogu in bradlji, oboja deca pa z igrami. Obisk telo-

vadbe pa ni bil posebno zadovoljiv. Pogrešali smo marsikoga, seveda za tiste je bilo kopanje važnejše kot pa društveni jubilej. Se vsaj poznamo...

Zvečer je bila na programu ponovitev akademije na prostem. Zalibog je isto preprečil dež, ki je pričel rositi v večernih urah. Akademija se je nato vršila v dvorani ter islofaka dosegla pri jako številnih gledalcih popoln uspeh.

S to prireditvijo je radovljiški Sokol proslavil in zaključil svoje 25 letno delovanje. Toda ta datum ne bo v društvenem življenju mejnica dela, konec uspehov, ampak le velika vzpodbuda za nadaljno, še intenzivnejše in še plodonosnejše delovanje, vedno v službi naroda in države.

Tedenske novice.

Nj. Vel. kralj in kraljica na lovu. V četrtek 11. t. m. se je podala kraljevska dvojica prvič v letošnjem letu na lov v Kamniško Bistrico. Lova so se udeležili še knez Pavle, grški knez Nikola, knez Galicin, francoski poslanik na našem dvoru g. Paul Naggiar, naš zunanji minister dr. Jevtić in minister dvora Antić, v spremstvu maršala dvora in direktorja dvornih lovišč šumskega svetnika g. inž. Cirila Dimnika. Lov se je pričel proti poldnevju in je posebno dobro uspel. Lovska sreča je bila zlasti mila Nj. Vel. kralju Aleksandru, ki je ustrelil šest lepih gamsov.

Nova žrtev planin. Pod vrhom Tičarice nad šestim triglavskim jezerom se je v soboto dopoldne okrog 11. ure smrtno ponesrečil slušatelj elektrotehnike na ljubljanski univerzi Dušan Gorup iz Maribora. Bil je izvežban plezalec in je imel za sabo naporno turo. Preplezal je Jalovec, Špič, steno Martuljka in Škrlatico. Turo je pričel v Planici in je bil že ves teden v gorah. V petek zvečer je prispel v kočjo pri Sedmerih jezerih in prenočil. Drugi dan je šel na Tičarico, da nabere planinč. Na povsem nenevarnem kraju pa se mu je odtrgala skala in je padel v globino. Vsega potolčenega so turisti prenesli v kočjo, kjer je kmalu izdihnil. Truplo ponesrečenega Gorupa je čez noč ostalo v koči, v nedeljo pa so ga prenesli v Srednjo vas v Bohinj, kjer so ga v ponedeljek v prisotnosti sorodnikov, velikega števila planincev, prijateljev in Sokolov iz Bohinske Bistrice položili k večnemu počitku. — V kratki dobi je to že tretja žrtev triglavskih planin.

Roparski napad pri Domžalah. V Čemšeniku pri Dobu blizu Domžal so v petek zvečer okrog pol 10. ure vdrli trije maskirani razbojniki v hišo 81-letnega posestnika Mihe Svetlina. Starega Svetlina, ki se je z vilami postavil v bran, so razorožili in mu zagrozili, da ga ubijejo, če ne bo molčal. Premetali so vse pohištvo in stikali za denarjem. Ker ga niso našli, so pobrali ves živež, kar ga je bilo pri hiši, odyzeli Svetlinu težko zlato verižico, njegovi hčeri pa zlato zapestnico in poročni prstan. Nato sta dva izmed njih oskrunila 14-letno Svetlinovo vnukinjo in njeno mater. Enega izmed zločincev so orožniki že prijeli, ostalima dvema pa so na sledu.

Čudežno ušel smrti. Prošlo soboto je peljal s konjem motorno žago France Žirovnik, zaposlen pri posestniku Žitniku, na lžanski cesti v Ljubljani, proti prelazu v Orlovi ulici, ki je brez zapornic in kateremu se je bližal osebni vlak, ki vozi proti Karlovcu. Žirovnik radi bezga, ki je zaraščen ob progi, ni videl prihajajočega vlaka in je zavozil na progo baš v trenutku, ko je pridrela lokomotiva. Konj se je v zadnjem hipu odtrgal od voza, ki ga je lokomotiva zagrabila in tresčila z vso silo v stran. Žirovnika je vrglo več metrov daleč v bližnjo živo mejo, kjer se je nekoliko opraskal, sicer pa ostal nepoškodovan.

Ogenj. V Zapužah pri Ljubljani je pogorela znana gostilna „Pri slepem Janezu.“ Kako je nastal ogenj se ne ve, najbrže pa radi kratkega stika nad salonom. Škode je okrog 200.000 dinarjev.

Otvoritev letališča Ljubljana. Jutri bodo v Ljubljani otvorili novo letališče. Ta pomembna slavnost bo združena z velikim letalskim mitingom. Letališče bo blagoslovil knezoškof g. dr. Gregor Rožman.

Velika eksplozija. V tvornici pirotehničnih izdelkov na Ostrožnem pri Celju, ki je last g. Janka Bovhe, je nastala prejšni teden v petek velika eksplozija. V oddelku za polnenje raket, je nekemu delavcu iz neznanega vzroka eksplodirala raketa, vsled česar so se vnele tudi ostale rakete in je bila delavnica namah v plamenih. Štiri delavke so bile hudo opečene po vsem telesu. Zdravniki upajo, da jih bodo rešili, če ne nastopijo komplikacije. Bodo pa pohabljene za vse življenje.

Strašna nesreča. V vasi Gaj blizu Kovina je med mlačvo na dvorišču posestnika Kesterja eksplo-

diral kotel velike mlatilnice, pri čemur je bilo hudo ranjenih 11 otrok in trije odrasli. Strojnik in dva druga delavca so podlegli poškodbam še pred prevozom v bolnico. Tekom noči pa sta umrla v bolnici 4-letni Miha Gjuša in njegov brat Živanko, v veliki nevarnosti pa je še življenje petih otrok.

Poraba vode v Zagrebu. V poletnih mesecih porabijo v Zagrebu dnevno 40.000 kubičnih metrov vode, dočim so jo v drugih mesecih porabili dnevno komaj 30.000 kubičnih metrov.

Velika vročina. V preteklih dneh je vladala v celi državi silna vročina. V Beogradu je bilo v senci 35° C, na soncu pa 50° C. Največja vročina je bila v Podgorici, kjer je kazal toplomer v senci 37° C.

Kovinarska godba na Jesenicah priredi jutri v nedeljo, 20. t. m. veliko vrno veselico s koncertom v Delayskem domu na Savi. Začetek ob 3. uri popoldne. Dopoldne je od 11. do 12. ure prome-nadni koncert.

Iz Kranja.

Kopalcem v vednost. Sresko načelstvo v Kranju opozarja vse kopalce na Savi, da je prehod čez železniški most oz. postajanje in solnčenje na njem strogo prepovedano. Vsakdo, ki se ga bo dobilo na mostu, bo kaznovano.

Prva predstava na prostem. Za Rušami, Mariborom, Celjem, Kamnikom bodo tudi kranjčani imeli prihodnji teden prvo predstavo na prostem. „Gledališki oder Nar. čitalnice“, vprizori v soboto 26. t. m. in v nedeljo 27. t. m. obakrat ob 1/9. uri zvečer na vrtu pri „Peterčku“ veseloigr v treh dejanjih „Pri belem konjičku“. Bo to posebnost svoje vrste, saj se bo igralo brez kulis in bodo gledalci obenem igralci in narobe. Vsega seveda ne moremo izdati. Povemo pa, da ne bo nikomur žal, kdor bo posetil predstavo in da se bo od srca nasmehal. Pri predstavi sodeluje orkester „Sokola“ in fantovski pevski zbor.

Žrtev nesreče. Delavka Julka Rupnik iz Strazišča je padla po stopnicah na svojem stanovanju in si zlomila desnico. Pomoči je morala iskati v ljubljanski bolnici.

Razstava jadranskega letala, ki ga je mojstrsko izdelal g. Franc Pretnar iz Cirčič pri Kranju bo odprta še danes in jutri cel dan.

Osebna vest. Za uradniškega pripravnika je imenovan na kranjski pošti dnevničar g. Izidor Horvat.

Slavnosti jadranske straže v Splitu. Jadranska straža bo 6. septembra izročila naši vojni mornarici šolsko ladjo. Ob tej priliki bo pomladek JS izročil ladji častno zastavo. Obenem bo v Starem gradu odkrita spominska plošča prvemu predsedniku in ustanovitelju JS, pokojnemu Juriju Biankiniju. S temi svečanostmi bodo združene razne tekme, koncerti, izleti itd. Mestni odbor JS v Kranju vabi članstvo in ostalo občinstvo, da se udeleži teh prireditiv. Od 1. do 11. septembra je udeležencem dovoljen 75% popust na vseh železnicah in 50% popust na ladjah. V primeru zadostnega števila prigašencev bo vozil iz Ljubljane v Split poseben vlak. Udeleženci iz Kranja naj se zglase na občini pri g. Jeli Mohorju najkasneje do ponedeljka zvečer. Poznejše prijave se ne bodo upoštevale.

Vsi naročniki, kateri še niso poravnali naročnine za Vodnikovo družbo v kranjski okolici, naj jo poravnajo najkasneje do 26. t. m. Poverjenstvo je v knjigarni „Sava“, Kranj.

Druga licitacija za sondažo terena pri viaduktu čez Perašico se vrši 25. avgusta t. l. pri tehničnem razdelku v Kranju ob 10. uri.

Zvočni kino v Nar. domu vprizori danes ob 9. uri zvečer in jutri v nedeljo ob 5., 7. in 9. uri zvečer senzacionalni pomorski velem film **Morje kliče** s poznanim Hans Georgejem v glavni vlogi. Dodatek Paramount žurnal.

Razglas. Na drž. realni gimnaziji v Kranju bodo popravni izpiti 28., 29., 30. in 31. avgusta. Podrobni razpored je nabit na oglasni deski. Prijave morajo biti vložene 24. avgusta, pozneje vložene prijave se ne bodo upoštevale. Ravnateljstvo.

Iz Tržiča.

Izpred tržiškega sodišča. „Slovenec“ z dne 4. avgusta il. ima pod takim naslovom poročilo, ki odgovarja resnici ravno toliko, kolikor črna obleka njegovega poročevalca beli nedolžnosti. Dejanski položaj je namreč sledeči: Sredi februarja tekočega leta je srezko načelstvo v Kranju pozvalo krajevno organizacijo JRKD v Tržiču, da mu predloži seznam državnih in samoupravnih nameščencev z ozirom na to, da li so člani krajevne organizacije in pristaši narodnega edinstva, da li niso člani krajevne organizacije, pa je njihovo zadržanje korektno do oblasti in režima, in treffič, da li niso člani JRKD in pa nelojalni napram režimu in narodnemu edinstvu, ki torej rovarijo proti državi. Tajnik krajevne organizacije ravnatelj Lajovic je takoj, ko je prejel ta poziv, vprašal banovinsko tajništvo v Ljubljani, naj li odgovori na ta poziv ali ne. Banovinsko tajništvo je pritrdilo, da je treba sreskemu načelstvu ugoditi in napraviti seznam. Kot državni uradnik ravnatelj Lajovic tega ni hotel storiti in je dal poziv predsedniku krajevne organizacije narodnemu poslancu g. Lončarju Ivanu, ki je na zaupnem sestanku sam in lastnoročno sestavil seznam in napravil pripombe, kakor je bilo njegovo prepričanje. Gotov seznam z navodili vred je po sestanku, na katerem je bil navzoč tudi ravnatelj Lajovic, izročil tajniku, da ga prepíše in pošlje v njegovem imenu sreskemu načelniku v Kranj. Tajnik je to izvršil in je na dopisu izrecno pristavil, da je seznam napravil narodni poslanec g. Ivan Lončar in da ga po njegovem nalogu predlaga načelstvu. Ta seznam je radi nezanesljivosti šolskega sluge Cilerja Vinka, ki je akt zbrskal, prepisal in razmnožil, prišel v javnost in častiti gospod Zakrajšek Viktor, honorarni katehet na meščanski šoli, se je čutil silno užaljenega in je po svojem zastopniku dr. M. Kreku vložil proti ravnatelju Lajovicu tožbo radi klevete. Obravnava se je vršila pred tržiškim sodiščem. Oboženec se je jasno in odločno postavil na preje povedan dejanski položaj, ki edino odgovarja resnici. Kot pričča je bil zaslišan narodni poslanec g. Ivan Lončar, ki je potrdil, da je on sestavil seznam in da on zanj odgovarja. Tajnik ga je le prepisal in poslal dalje. To je vedel Zakrajšek Viktor že preje. Toda ni tožil narodnega poslanca, temveč tajnika z očitnim namenom, da ga postavi pred javnost v tako luč, kakor je to storil poročevalc „Slovenca“ z dne 4. avgusta, ki se je z resnico že davno do dobra skregal, čeprav bi jo moral kot hčerko božjo imeti kot tak še posebno v čislih. Pa se je raje držal načela, le mečimo blato, nekaj bo že ostalo, in svoj zlobni namen je dosegel. Ravnatelj Lajovic je prejel ta teden sledeče pismo: Bral sem v „Slovencu“ Vašo afero. A, B, C. Kako se more kulturni človek tako zareči (bržčas „zavreči“, opom. por.), da gre za denuncijanta! Ni bilo lepo! Pripravljene bodite, da se sélite v kumske hribe, takoj ko spodminiramo to vlado! Mislim, da bodo Vam tla v Tržiču gorka! Zdravo! Ljubomir Macco. — Ta ljubeznjivi gospod Ljubomir gotovo ne ve, da je Zakrajšek Viktor v resnici listi, ki se je že ponovno tako zavrgel in „šel med denuncijante“ ravno proti ravnatelju Lajovicu. Naj zve javnost, da je ta gospod Lajovic naznanil bankski upravi zato, ker je za procesijo spregovoril z neko gospodično par besed. Zahteval je proti Lajovicu poslopanje in kaznovanje. Naj zve javnost, da je smatral Zakrajšek Viktor za junaštvo ponašanje ob priliki zelenih kravat, da smatra za svojo nalogo delati proti Sokolu, da pa se čuti do dna užaljenega, če se stvar enkrat imenuje s pravim imenom in na pravem mestu. Gospodje v talarju naj malo bolj sami upoštevajo vzvišene nauke o ljubezni do bližnjega, naj se po njih malo bolj ravnajo, potem bo življenje kmalu drugo. Tudi poročevalc „Jutra“ je dobil anonimno pismo, ki je po svoji vsebini zelo zanimivo. Glasi se: „Dajte no v „Jutro“ g. župnika in Zakrajška, ker sta spravla proč g. Škvarča, ker se je premalo zavzel za društva, in za pevce in ker je oznanjav besedo božjo in jo razlagal, ne pa politiko. Torej ker ni hotel zaljubljenih iger učiti, mora sedaj na tako slabo in težko faro v Kočevje. O, kako mi je hudo, ko mora iti iz Tržiča zato, ker je bil vnet le za cerkev. Tržičanke.“ Pa zakaj objavljamo vse to? Zato da bo javnost vedela pravilno gledati, na delo in nehanje onih, ki se smatrajo po svojem položaju za najnaravnejše voditelje naroda, ki pa velikokrat pozabljajo na to, da so tudi oni podvrženi kritiki. Kako je bilo ponašanje neke izletniške družbe na Sv. Joštu, ki jo je vodil Zakrajšek Viktor, o tem pa raje molčimo.

Z Bleda.

Nenadna smrt mlade učiteljice. Vesela družba mladih ljudi se je pretečeni teden podala v planine uživati radost kakršno občuti le čisto nepokvarjeno srce. Vsaka cvetka, vsak metuljček vsaka čebelica je vzbujala v naši Tilki Risovi, 25 letni učiteljici spomine na svoje nekdanje sanje, ki jih je snivala še kot dijakinja na priljubljeni planini Lipnica s hrepenčim pogledom po vrhovih proti sivemu očaku Triglavu. Njeno sokolsko srce, polno ljubezni do rodne grude, si je želelo peruti, da zaplove v širni svet oznanjavat čisto ljubezen tam, kamor jo vabi in kliče ukaželjna mladina. Tako je v mislih modrovala naša dobra Tilka nekoč. In sedaj? Ovenčana s planinskimi cvetkami se je vrnila v soboto 5. t. m. na dom k svojim ljubim starišem. Živo je opisovala dogodke, ki jih je preživela visoko v planinah. Vse je bilo radostno. Vesela družba je sklenila svoje veselje zaključiti še z vožnjo v Kranjsko goru. Sklenjeno, stofjeno! V nedeljo je drčal po cesti avto, kakor bi vozil svate čez drn in strn.

Kruta usoda je hotela, da je naša znanka naenkrat začela svariti na prehitro vožnjo in nevarnost, ki jo je nehote slutila. Hipoma, ob zmernejši vožnji, se je skušala s skokom iz voza rešiti prehitre vožnje, ki se ji je zdela nevarna. To je bil usodni skok. Obležala je na cesti brez zavesti. Ob 5 h v jutro so jo pripeljali domov. Kljub vsem naporom domačih dveh zdravnikov je ni bilo mogoče obuditi k zavesti. Popoldne ob 14 h se je preselila v večnost.

V torek dne 8. t. m. so jo ob veliki udeležbi pokopali na domačem pokopališču. Domači pevci so ji v slovo zapeli „Vigred se povrne.“

Da draga Tilka! Legla si k večnemu počitku, ker je tako hotel Pravični. Bila si nada in upanje svojih ljubljenskih starišev, sester in bratov. Bila si voditeljica nežne šolske mladine v Tešini. Tudi Sokol Te bo bridko pogrešal. Šla si na delo v Prekmurje, a počivala boš v domači grudi, v bližini Tvojih užalostženih starišev, ker je tako odločil Vsegamogočni.

Spavaj sladko, draga Tilka!

Iz Kamne Gorice.

Visok obisk. V petek 11. t. m. nas je znova obiskala Nj. Vel. Kraljica Marija in se oglasila pri žebjarju Jerneju, kjer se je za malo časa ustavila v vigencu pri panju, kakor pravijo kamnogoričani mestu, kjer kujejo žeblje.

V soboto 12. t. m. pa se je pri Jerneju znova ustavil dvorni avto. Iz njega je stopil Nj. Vel. kralj s svojim pobočnikom in se prijazno pričel razgovarjati s kovačem Jernejem o križih in težavah črnega stanu. Od tu se je podal kralj h Kapusovim in si ogledal zanimivosti stare slovenske hiše. Ko je Nj. Vel. kralj bil v Kapusovi hiši, so se pred njo zbrali kovači iz vseh delavnic in skupaj z mladino vzklicali: „Naj živi naš kralj!“

Nj. Vel. kralj se je zelo zanimal za vaše reveže in izročil zanje g. županu večji znesek. Solze hvaležnosti so se iskriale v očeh vaščanov, med katerimi je šel glas: „Tako dobrega vladarja ni na svetu!“

Pavel Bobnar:

O tugi lastavice . . .

Lirična črtica.

Z radostnim žgolenjem so naznanjale svoj povratek. Vrnile so se iz daljnega juga že v zgodnji pomlad. Veselo raspoloženje je zavladdalo v tihotnem in zapuščenem domovanju. Oživelo je nemo zidovje z ljubko idilo sreče . . .

Takoj so se jele neutrudljivo pripravljati na bodoči zarod. Mnogo skrbi je med tem prepletalo tiho hrepenenje nežnih živalic. Koliko žrtev je bilo treba prestati, predno so zagledali mladiči beli dan. In takrat, ko se je to zgodilo, je bil poplačan njih ogromen trud z najdražjim zakladom. S svetlim ponosom je bdela lastavica samica pri svoji mali družinici. Kako sveta, čista in vzvišena je bila njena materinska ljubezen. Komaj je prisijala v mračno poslopje prva zora ranega jutra, že je pohitela skozi odprto okno v naravo prebujajočega se nastojenja. Neumorno je potem donasala hrane svojim malim nebogljenčkom, ki so jo vedno tako težko pričakovali. Stezali so v plahem pričakanju drobne glavice iz svojega gnezdecia . . . Dobro se je zavedala skrbna mamica, kdaj je bilo treba napolniti lačne želodčke. Zelela je, da se ji uresniči prvi izlet s svojimi otročiči v bajne livade in lihotne gaje. Edino ta neutrujena želja je gorela njej in meni mogočno v presrečnem pričakanju . . .

Nenadoma pa je bruhnila od nekod z ledenim uničevalnim dihom — črna usoda žalosti . . .

Predno se je Nj. Vel. poslovil, so mu dekleta prinesla cvetja, vaščani pa so mu ponovno priredili ovacije z željo, da ga Bog še dolgo čuva v sreči in zdravju in da se še večkrat vrne med nje.

Letoviščarji. Iz znanega pensiona „Jelovca“ so že odšli vsem vaščanom priljubljeni dečki ljubljanskih nameščencev. Zamenjale so jih zdaj deklice, 36 po številu. Tudi te imajo vaščani zelo radi, saj se njih lepo petje razlega daleč po vasi.

S Koprivnika.

Nujno potrebna gradnja novih cest v dolino. Ze dolgo vrsto let se Koprivnikarji in Gorjušci borimo za to, da bi se zgradile nove ceste od Bleda sem do naših vasi in od tu navzdol v Bohinjsko dolino tako, da bomo imeli potrebne zveze na obe strani. Močni vol komaj privleče okoli 100 kg teže do vrha.

Pred kratkim se je mudila na Mrzlem studencu komisija banske uprave, da pregleda terene, kjer naj bi se gradile nove ceste, ki bi služile v prvi vrsti gospodarskim potrebam naših vasi in razvoju turizma v naših krajih. Ob tej priliki se je zglasila pri komisiji deputacija naših mož, ki je gospodom tolmačila želje in potrebe prebivalstva glede cest in jih prosila naj upoštevajo v prvi vrsti interese ljudi, ki tu stalno živijo. Če se bodo naše želje upoštevale, in če bodo na razpolago denarni viri, upamo, da bomo imeli v doglednem času ceste, ki bodo vezale Bled preko naših vasi z Bohinjskim jezerom, kar bo tudi za razvoj turizma ogromnega pomena.

Koprivnik in Gorjuše naj se priključita občini Bohinjska Bistrica. Po zakonu o občinah se namerava občini Bohinjska Bistrica in Bohinjska Srednjavas združiti v eno občino. To bi bilo zelo umestno zlasti, če bi bil sedež občine v Bohinjski Bistrici. V slučaju pa, da bi se taka združitev občin ne dala izvesti, prošimo vaščani s Koprivnika in Gorjuš merodajne faktorje, da naj se naše vasi izloči iz občine Bohinjska Srednjavas in se jih priključi občini Boh. Bistrica. Za naše vasi je občina Srednjavas zelo nepraktična, ker je preveč od rok. Če hoče kdo po opravkih v dolino,

mora ili po dolini eno uro nazaj do svojega izhodišča v Srednjovas, od tam pa skoraj dve uri peš hoda na Bistrico na postajo, na pošto, k financij v Bistrico. Želimo, da bi se pri komasaciji občin naše želje upoštevale, ker so utemeljene, saj bi se nam s priključitvijo v občino Boh. Bistrica prihranilo mnogo nepotrebnih potov in dragocenega časa.

Naš Sokol sedaj v poletnem času ne deluje tako intenzivno, kot v zimskem času, ker je članstvo zaposleno pri delu na polju, pri košnji na planinah in pri sekanju drevja v gozdovih. Zanimivo je, da se članstvo rekrutira iz raznih nepremožnih ljudi. Med njimi su tudi pastirji, pastirice in planšarji, ki v teh mesecih pasejo živino visoko gori na planinah. Mnenja Sokolu nenaklonjenih ljudi, da Sokol v kmetških in hribovskih krajih nima pogojev za obstanek, ne drže, saj je pri našem društvu več članov, kot hiš v vasi. Z ozirom na število prebivalstva je naša vas najbolj sokolska in obenem najvišja v dravski banovini.

Iz Poljanske doline.

Žetev je bila v naši dolini prav dobra in so z njo posebno hribovci zadovoljni. Sadja pa letos ne bo veliko radi spomladanskega deževja in slane, ki je oparila listje, katero sedaj visi po drevju, ne da bi odpadlo, in je kot nalašč za zalego gosenc in drugega mrčesa.

Pričela so se „žeganja“ po dolini, posebno pri podružnih cerkvah. Ob takih prilikah so fantje hodili po „bobe“ ali „krofe“ in so jo često skupili od domačih fantov, če so preveč gledali za njih dekleti. Letos v tem oziru ni čuti pritožb.

Kot je videti, se letoviščarji pri nas prav dobro počutijo. Nekateri napravijo izlete v bližnje hribovske vasi, drugi se kopljejo in hlade v Sorji, bolj vztrajni pa napravijo celo kak izlet na Blegaš.

Posesnik Pavel Debeljak v Hotavljah naznanja, da ni proti ukinitvi steza, pač pa je proti temu, da vozijo in hodijo po dva in več drug poleg drugega po njegovem zemljišču.

TURIZEM.

Gradnja kranjskega kopališča je postala aktualna.

Kakor bo kranjčanom znano, deluje Tujsko-prometno društvo že precej časa na tem, da se v Kranju čimprej izvrše nujno potrebne tujsko-prometne naprave, med katere spada kot najvažnejša gradnja javnega kopališča. In kakor izgleda, je danes vprašanje prišlo že do odločilnega štadija. V ponedeljek je namreč Tujsko-prometno društvo sklicalo komisijki ogled zemljišča, na katerem naj bi se gradilo kranjsko kopališče. Ogled je vodil naš agilni delavec na tujsko-prometnem polju, sreski načelnik g. dr. Fr. Ogrin, katerega se je poleg odbornikov društva udeležila tudi mestna občina po svojih zastopnikih ter lastnik zemljišča in mejaši. Kot v prvi vrsti v poštev prihajajoči prostor se je ogledal Suhadolnikov travnik nad Majdičevim jezom. Ta travnik ima krasno lego, dovolj solnca in je od vseh strani pristopen. Dalje je v bližini mesta

in dovolj velik, saj meri 6384 m² in kar je najglavnejše, je naprodaj. Ideja, da se napravi na tem mestu bodoče kranjsko kopališče je župana g. C. Pirca in zelo posrečena, ker ta prostor je poleg Majdičevega otoka edini, ki bi prišel v poštev. Komisija je bila po vsestranskem pretresanju enoglasno zato, da se travnik odkupi, posebno še, ker bi bila cena za sedanje čase primerna. V ta namen bo sklicana v prihodnjih dneh občinska seja, na kateri naj se končno javno odloči odkup travnika. Mnenja smo, da te priložnosti ne bi kazalo zamuditi in upamo, da bo občinski odbor uvidel veliko važnost čimprejšnje realizacije kranjskega kopališča in zato dal svoje privoljenje za odkup zemljišča in vse ukrenil, da se z gradnjo čimprej prične.

Z. K.

Opojno je razlivalo sonce srebrnotople žarke iz neskončnega nebeskega svoda. Blestelo je iz vsemirja v vsem veličastju. Takrat — ah, takrat je umorilo vse delo uboge lastavice nekaj nedoumljivo strašnega. Grabežljiva in zlobna roka je neusmiljeno posegla v njeno nedolžno družinico. Z grozotnim čuvstvom sem opazil, da ji je nekdo razdejhal in uničil že ves trud-polen uspeh. Krvavopekochi vzdih žalosti se mi je zvil iz ranjenih prsi: „Kdo je oni, ki se je drznil v divjem nagonu polastiti mali domek in pomoriti brezvesti drobne sirote?!“ — Ogledoval sem male peruti — zadnji ostanek opustošene razvaline nesrečnih brezdomcev. Tedaj pa se je od nekod prihuljeno priplazil — velik, tigrast maček . . . V hipu mi je postalo jasno vse — — —

Kruta in čudovita je stvarnica v svojih strahotnih dejanjih. Po eni strani poklanja nedolžnim biljem življenje, po drugi mori in ubija . . . Dolgo sem strelmel nepremično v lastavico, obupano ob pogledu na svoje uničene nade . . . Brezmejna je bila njena bolel. Jaz pa sem zdijval v bolni zavesti, kakor še nikdar v življenju. „Kakšna je ta pravica!“, sem sikal in taval stisnjenih pesti okrog, hoteč v lastnih rokah zdrobiti živalskega krvnika. Nihče me ni mogel potolažiti. V meni je divjalo kakor vihar in kot zamorjeni osvetnik sem občutil vso grozoto spoznanja: Prepozno! Prepozno! — — —

Žalostno poseda ob svoji razbiti sreči lastavica in klone glavico. Poslušam njene milotožeče glasove, ki mi pretresajo mozeg in kosti. Ne more verjeti,

Še prinaša v kljunčku mušice svojim malim. Mesto prijaznega gnezdecia pa ji vedno zazija nasproti — prazen prostor . . . Zopet prične zdihovati in obletavati mrlvo puščino. Vrača se ponovno in ponovno na svoje mesto, toda — ni več doma in ne ljubih otročičev, ki bi jih pogostila . . .

Kako rad bi ti pomagal — o moja, drobna lastavica. Vem, kako bi mi bila hvaležna. A ne morem ti storiti drugega, kakor s teboj sočustvovali. Za to naj ti bo skromna uteha v trpljenju in v srčni moji tolažbi . . .

Zgostila se je prva noč. Lastavice ni bilo več . . . Ostala je pod milim nebom. Dolgo že ni tako prenočevala. V duhu jo gledam — zapuščeno na samotni vejici košatega drevesa. Predstavljam si, kakšno bolečino mora šele sedaj občuffti nežno bitje. Objema jo noč — mrje v bolesti — — —

Žalujem v kesanju in plakam v nepokoju. Dovolj sem razumel življenje . . . Čas beži — drhtim pred novo bodočnostjo . . . Spomin prošlosti bo umiral — zatonil pa ne bo nikoli . . .

Ne toži, moja lastavica — čeprav te morda več ne bom videl! Zopet pride Vigred in takrat bo znova oživela bolna misel, ki si želi miru . . . Priroda bo sanjala v razkošnem cvetju, s katerim bo okinčala mlada Vesna travnike in loge. Takrat pa se vrni k meni tudi ti — nesrečna lastavica! Zgradi si nov dom in čuval bom zveslo tvoj novi zarod, kakor planinski pastir svojo čredico. Stal ti bom vedno ob strani, dokler ne pozabiva vse bolesti in nama ne bo vzcvela boljša sreča — v dolini tihi in solzni — — —

KOMUNALNE ZADEVE.

Težnje škofjeloškega sodnega območja.

V prisotnosti narodnega poslanca Ivana Lončarja, mnogih občinskih odbornikov in županov posameznih občin, je otvoril v ponedeljek 7. t. m. dopoldne vodja sreske izpostave v Škofji Loki g. Ivan Legat v mestni posvetovalnici važen posvet, in to z namenom, da se zaslišijo želje in težnje posameznih krajev, pa tudi okraje kot enote. Sreski načelnik je pojasnil sprva določbe novega zakona o občinah, nato pa je poročal o uspešnem delovanju pomožne akcije, ki je bila letos znatno uspešnejša od lanske. Takoj zatem se je prešlo na pereča vprašanja, ki zanimajo danes tako rekoč ves okraj, ker je z njimi prizadeto vse prebivalstvo. Župan mesta Škofje Loke g. Josip Hafner je iznesel svoje pomisleke napram dejstvu, da je škofjeloško območje na pristojnih mestih brez svojih predstavnikov, ki bi se z vso voljo zavzeli za njegove težnje, nato pa je navedel nesorazmernost vozne cene na železnicah z ozirom na oddaljenost Škofje Loke in drugih krajev od Ljubljane. Omenjal je zadevo prostorov za škofjeloško pošto, ki kar ne more iz sedanjih lokalov, predložil je neprilike, ki jih je imela občina z nastanitvijo ferijalcev, nazadnje pa je prečital obsežno spomenico, ki navaja vse podrobnosti, za voljo katerih stremi škofjeloško območje po ustanovitvi samostojnega sresa. Spomenica, ki je bila od

navzočih soglasno sprejeta, se predloži neposredno notranjemu ministru g. Živojinu Laziću v posebni deputaciji, ki jo bo vodil g. Lončar. Spomenica navaja, da je bilo ustanovljenih letos v vrbski banovini 5 novih srezov, katerih vsak je tako po številu prebivalstva, kakor tudi po teritoriju manjši od območja škofjeloške srezke izpostave. Župani so mnenja, da od ministrstva iznešeni pomisleki niso take narave, da bi zaradi njih ne bila mogoča ustanovitve novega sresa v Škofji Loki. Župan iz Železnikov je predložil bedo in pomanjkanje v Selški dolini, na to pa je govoril starološki župan Anton Hafner. Najpreje o težavah ki so z nakupom sveta za mlekarstvo šolo, potem pa o pomanjkanju, ki se posebno hudo odraža v občinah Selca, Železniki in Sorica. Ti kraji naj bi dobili podporo iz bednostnega fonda dravske banovine. Po prečitani proračuna o zidavi novega mostu v Škofji Loki (Din 1.500.000.—) vidi zbor sedanji čas za gradnjo kot najbolj umesten, ker bi se zaposlili brezposelni. H koncu se je vzelo v pretres vprašanje zgradarine, ki se povišuje in pa težak položaj občin, ker ne dobivajo pravočasno doklad na državne neposredne davke. K posameznim točkam je govoril poslanec Lončar, ki je obljubil svojo pomoč v prizadevanjih loškega območja.

je poskočila za 1 din pri litru. Danes plačujejo za liter že 2:50 do 2:80, medtem ko se je ista kvaliteta dobila pred kratkim po 1:50 do 2.— din. Boljša vrsta v Sremsu se plačuje po 5.— din, slabjša po 3.— din liter.

Razglas.

Dolžnost vsakega, ki poseduje, ali pa ki name-rava nabaviti radio aparat je, da istega takoj prijavi pristojni pošti ter plača predpisano naročnino. Šele na podlagi dovoljenja pošte o plačani naročnini se sme potem radio aparat inštalirati in uporabljati. Kdor protipravno inštalira radio aparat, ga kaznuje minist-rstvo s triletnim zneskom naročnine (to je 900 din). Aparat pa se mu zapleni v korist države. Kazen se se iztirja tudi prisilno.

SOKOL.

IZ STRAŽIŠČA. Sokolsko društvo razvije v nedeljo, 3. sept. svoj društveni prapor. Za to slavlje se pripravljajo vsi oddelki prav marljivo. Dramatični odsek vpripori v nedeljo, dne 27. avg. ob 16. uri „Divjega lovca“ na prostem pred Št. Petersko kape-lico na vznožju Šmarjetne gore v režiji br. VI. Rojine. Pri vpriporitvi nastopa nad 100 sodelujočih, med njimi društveni pevski zbor, ki pridno vadi pod taktirko br. Keržič Franca.

V soboto, 2. sept. ob 1/221 uri se vrši telovadna akademija na letnem telovadišču poleg Sokol. doma. V nedeljo 3. sept. je telovadni nastop V. skupine Sok. župe Kranj. Ob 15. uri bo razvitje prapora in nato povorka po vasi. Po povorki bo pred domom in na letnem telovadišču nastop vseh oddelkov ob sodelovanju vojaške godbe.

Vse Sokole, zlasti V. skupine, in Sokolskvy nakhlonjeno občinstvo vabimo na navedene prireditve, da nam s številno navzočnostjo pripomore do novih vspodbud za nadaljnje delo v dobrobit naroda in domovine. — Zdravo!

Sokolsko društvo Naklo je imelo svoj nastop na praznik dne 15. avgusta, katerega so se udeležila tudi okoliška društva, zlasti številno iz Kranja. Pri prostih vajah je nastopilo 24 članov, 12 članic, ter 48 moške in 24 ženske dece. Po orodni telovadbi, pri kateri je sodelovalo 13 članov, se je razvila domača zabava, ki je potekla v najlepšem redu.

Sokolsko društvo Predoslje je imelo svoj javni nastop v nedeljo dne 13. t. m. v slikovitem gradu Brdo. Dopoldne so bile plavalne tekme 5. skupine sokolske župe Kranj, katerih se je udeležilo 12 članov, 2 članice, 10 moškega in 6 ženskega naraščaja, torej lepo število, ako upoštevamo, da v Kranju ni primerne prostora za treniranje. Tekmovalo se je v prsnem, hrbtnem in prostem plavanju na 50 m, ter so dosegli:

V prsnem plavanju: člani: Lesjak Jože 45 2/5 sek., Majdič Jože 46 sek., Košnik Milan 46 1/5 sek.; članice: Benedik Neža in Rus Renata 57 sek.; moški naraščaj: Hafner Franc 42 1/5 sek., Grčman Janko 45 3/5 sek., Ekar Milan in Cirkelbach Milogoj 46 sek.; ženski naraščaj: Franko Regina 47 1/5 sek., Mandelc Hedvika 55 3/5 sek., Engelman Slava 57 3/5 sek. V hrbtnem plavanju: člani: Košnik Milan 49 1/5 sek., Križnar Željko 53 sek., Lesjak Jože 55 1/5 sek.; moški naraščaj: Grčman Janko 56 1/5 sek., Hafner Franc 57 4/5 sek., Ekar Milan 58 3/5 sek. Prosto plavanje: člani: Košnik Milan 34 2/5 sek., Valenčič Mitja 42 3/5 sek., Lesjak Jože 43 3/5 sek.; članice: Benedik Neža 57 2/5 sek., Rus Renata 70 2/5 sek.; moški naraščaj: Česenj Marko 40 sek., Grčman Janko 44 1/5 sek., Hafner Franc 47 4/5 sek.; ženski naraščaj: Franjo Regina 54 sek., Engelman Stane 57 2/5 sek., Mandelc Hedvika 57 4/5 sek.

Popoldne se je vršil na dvorišču gradiča telovadni nastop vseh društev pete skupine, pri katerem so nastopili vsi oddelki v lepi formi. Nastop se je zaključil z ljubko igro kranjske sokolske dece. Obisk z ozirom na lep izprehod in krasno lego Brda ni bil na isti višini, kot se je pričakovalo.

Sokolsko društvo Bohinjska Bistrica je razvilo v nedeljo 6. avg. svoj prapor, kateremu sta kumovala Nj. Vis. knez Pavle in kneginja Olga. Na predvečer je priredilo društvo visokima kumoma podoknico, ki se je ob pokanju topičev razvila v pravo narodno veselico. Ob 11. uri se je razvil prapor ob navzočnosti vsega domačega članstva in gostov. Visoka kuma je pozdravil starosta br. Mijo Grobotek, nakar je s primernim govorom pozdravil tudi zastopnika SKJ bl. Živkovića, sreskega načelnika dr. Vrečarja kot zastopnika bana, pukovnika g. Radoviča, ter zastopnika Sokolske župe Kranj. Po razvilju, ko sta visoka kuma izročila prapor praporščaku br. Godcu, je nagovoril občinstvo sreski načelnik dr. Vrečar. Nato je v

GOSPODARSTVO.

Zagrebska gospodarska konferenca.

Zastopniki gospodarskih zbornic in drugih važnejših gospodarskih organizacij so 8. in 9. t. m. zborovali v Zagrebu, da se razgovore, kako bi se zboljšalo nevzdržno sedanje gospodarsko stanje v državi. Na tej konferenci je bila predlagana važna in značilna resolucija, v kateri se zahteva od vlade takošnjih ukrepov za vsestransko sanacijo našega gospodarstva. Zahteva konference je bila, da se **brezpogojno preide k znižanju obrestne mere** in to v prvi vrsti pri Narodni banki, ker je sedanja eskontna in lombardna obrestna mera v višini 7 in pol oziroma 9% pretirano visoka in ne odgovarja več današnjim gospodarskim razmeram. Druga važna zahteva konference je **revizija zakona o zaščiti kmetov**. Sedanji zakon je samo provizoričen in plod nujne zahteve, da se naš kmet zaščiti, vendar pa je po svoji dolgotrajnosti postal že samim kmetom v škodo, ker ubija njegov kredit, kakor škoduje drugim nezaščitenim stanovom. Manjše zadolžitve (do 30%) se naj ne zaščiti. Treba je izvršiti radikalno razdolžitve in sicer s sodelovanjem javnopravnih denarnih zavodov.

Sedanja uredba o posredovalnem postopanju se je v praksi pokazala kot škodljiva, ker da možnost k različnim zlorabam. Zato naj bi se istočasno z rešitvijo kmečke razdolžitve temeljito revidirala tudi ta uredba. Seveda se pri tem ne sme prezreti, da so trgovina, obrt in industrija tesno zvezana s kmetom kot potrošnikom. Nadaljna zahteva je, da se **znižajo javni izdatki**, torej znižajo državni in samoupravni proračuni, ker so bremena, katera se danes nalagajo gospodarskim ustanovam in znašajo 60—70% vseh dohodkov, nevzdržna. Celokupna uprava naj se reformira in preuredi v smislu široke dekoncentracije.

Za zboljšanje vseh gospodarskih vprašanj se zahteva, da se že vendar enkrat skliče gospodarski svet, ki je bil že pred 17-meseci z zakonom postavljen. Vsa gospodarska vprašanja naj rešuje vlada v tesni zvezi in le s sodelovanjem gospodarskega sveta.

Sprememba zakona o zaščiti kmeta.

Na osnovi čl. 6 zakona o zaščiti kmetov je ministrski svet na predlog ministra pravde predpisal uredbu o izpremembah in dopolnitvah zakona o zaščiti kmetov, ki se glasi:

Čl. 1.: Od predpisov člena 1. zakona o zaščiti kmetov z dne 19. aprila 1932 se izvzamejo oni kmečki dolгови, ki izvirajo iz nakupa poljedelskih posestev, ako je cena ali večji del cene dogovorjen v določeni količini poljedelskih proizvodov ali da se te količine izplačajo v naturi ali pa v denarju po dnevni ceni domače produktne borze. Za oni del cene, ki se ima izplačati v gotovini, veljajo še nadalje predpisi člena 1 zakona o zaščiti kmetov. Odredba tega člena ne velja za agrarne interesente.

Čl. 2.: Predpisi 1. odstavka člena 1. se uporabijo samo v kolikor dohodki dolžnika omogočajo tako izplačilo brez škode za vzdrževanje dolžnika in nje-

gove rodbine in za plačilo dnevnikih dajatev. O tem razsoja sodišče po svobodni oceni na zahtevo upnika, ako upnik misli, da v sorazmerju z dohodki dolžnika mora dobiti več kakor pa mu dolžnik nudi. Upnik mora svojo zahtevo podkrepiti z dokazi.

Taksiranje službenih pogodb.

Ministerstvo financ je sporazumno z ministerstvom trgovine in industrije v pogledu taksiranja službenih pogodb, kakor smo že poročali v 5. številki tega lista, izdalo spremembo svoje uredbe od 17. junija in sicer tako, da službodajalci **niso dolžni** sklepati pismenih pogodb s svojimi uslužbenci in se pogodba taksira samo tedaj, kadar je predvidena po zakonu o obrtih. Le ta pismena pogodba je podvržena taksiranju.

Slaba trgovina z žitom.

Trgovina z žitom je momentalno zelo slaba, ker ni kupcev. Trgovci plačujejo po vaseh pšenico po 100.— din za mtc., medtem ko je cena po mestih okrog 117.— din. Izgleda, da bodo cene zopet poskočile in zato kmetje po sedanji ceni ne prodajo mnogo pšenice.

Sedanji cenovnik za osiguranje valute je previsok.

V cenovniku za osiguranje valute pri izvozu od 1. do 15. t. m. so nekatere postavke previsoke, posebno za izvoz našega lesa. Tako je n. pr. v tem cenovniku cena za neparjeno bukovino Din 520.—, medtem ko se ista prodaja po Din 300.—. Vsled tega imajo mnogi naši trgovci precejšnje vsote nekritih uverenj. Združenje trgovcev za srez Kranj v Kranju je napravilo potrebne korake, da se cenovnik za osiguranje valute zniža in prilagodi sedanjim tržnim cenam. Naši izvozniki lesa imajo baš s tem cenovnikom velike težave in dela obenem velike ovire pri brezhibnem izvozu.

Afiširanje reklam na naših železnicah.

Z rešenjem ministerskega sveta je podeljena izključna pravica za afiširanje reklam na jugoslovenskih železnicah od 19. julija dalje „Putniku“ iz Beograda, o čemur se opozarjajo vsa društva in ustanove, da se v bodoče glede reklame po železnicah obračajo samo na „Putnika“ v Beogradu.

Tržišče jajc.

Zadnji čas je kvaliteta jajc nekoliko boljša, ker kmetje drobnejša jajca sami porabijo. Cene so nekoliko poskočile in so danes 7.50 do 7.75 din za 1 kg. Večje povpraševanje je iz Italije in je cena franko Postojna za zabojo 180—195 lir. Vrše se razgovori, da dobimo nazaj izgubljeno italjansko tržišče. V Švici nam konkurira uspešno Belgija in Nizozemska. Situacija v Nemčiji je še vedno nejasna.

Trgovina z vinom.

Radi slabega stanja letošnje trgatve so cene vinu precej poskočile. Porast cen se tudi že občuti pri vinogradnikih, ki imajo še stare zaloge. Cena vinu

lepem govoru očital sokolske dolžnosti zastopnik sava br. Živkovič, zastopnik župe br. Jaka Spicar pa je bodril članstvo k vstrajnemu delu in napredku. Pred razvitjem prapora se je poklonila številna deputacija Sokolstva tudi spominu br. Maleja, na čigar grob so položili odposlanci sokolskega društva Ljubljana I. lep šopek. Ob tej priliki je položilo tudi sokolsko društvo Bohinjska Bistrica šopke na grobe svojih umrlih članov Popoldne ob 15. uri se je vršil nastop, pri katerem so vzorno nastopili člani in članice ter moška in ženska deca. Nastopilo je tudi vojaštvo I. planinskega pešpolka, ki je sedaj na letovanju v Bohinjski Bistrici. Vso prireditev je spremljalo krasno vreme, ki je svečanost razvitja prapora še posebej povzdignilo.

Iz Poljanske doline. Veliko nacionalno vzgojo vrši med narodom Sokol. Od telovadbe k igram, od besed do dejanj. In dejanja so telovadni nastopi. Po župnem nastopu v Kranju, ki je bil prava manifestacija za gorenjsko Sokolstvo, je bil pokrajinski izlet v Ljubljani, ki je pokazal našo moč in jačino, so začela tudi društva podajati javen obračun.

9. julija se je vršil nastop v Gorenji vasi, ki je bil po telovadečem članstvu številnejši in vzornejši kot lansko leto. Tu gre predvsem zaslugi br. dr. Gregorčiču in starosti br. Jovanoviču.

21. julija je priredilo sokolsko društvo v Žireh javni nastop, ki je prav dobro uspel, pač znak, da je Žirovsko društvo stara sokolska postojanka in košenina, kot njen starešina br. Demšar.

30. julija je imelo telovadni nastop sokolsko društvo Sovodenj. Žal je deževje precej oviralo prihod sosednih bratskih edinic. Toda tudi slabo vreme ni oviralo Sovodenjčanov, da ne bi priredili nastopa pod vodstvom br. Eržena. Prav ugajala je žirovska šestnajstorica. Korajžno se je odrezala domača moška in ženska deca, ki jo vodi br. Štefe. Isti je v imenu društva pozdravil vse, ki so prihiteli v ta mejni kot in podprli tamošnjo prireditev. Končno je postal dobre volje še domači starešina br. Marolt, ko je videl, da vreme ni oviralo članstva in gostov v njihovem prisrčnem razpoloženju.

6. avgusta je imelo nastop sokolsko društvo v Škofji Loki. Nastop je bil prav dobro izveden pod vodstvom br. Horvata. Prav z navdušenjem pa so se navzoči divili vojski, ki je izvedla vaje s palicami. Dosti smeha je bilo pri tekmih naraščaja, posebno „sod“ je bil težka preizkušnja za mlade Sokoliče. Zvečer je bila bratska zabava v Sok. domu, kjer se je med gosti kretal in prisrčno pogovarjal ata starešina br. Dolenc, pravi vzor Sokola. Prav častno je bil zastopan častniški zbor škofjeloške garnizije, pa tudi bivšega načelnika jugoslovenskih sokolov br. Murnika smo nekateri prvič videli, ko je prihitel ta dan med Ločane.

Sokolski nastopi so slika sokolskega dela in kljub vsem oviram naj bo tudi v bodoče vsem Sokolom smer in cilj: delo in požitvovalnost. Zdravo! Š.

IZ ORGANIZACIJ in DRUŠTEV

Iz Poljanske doline. Streljski pokret se zelo razvija po naših krajih. Stara streljska postojanka je v Žireh, ki jo vodi učitelj br. Justin. Lansko leto se je osnovala streljačka družina v Gorenji Vasi, ki ji načeluje br. kapetan Jovanovič. Pa tudi v Sovodnji, skrajnem kotu doline, se je letos na pobudo učitelja br. Štefeta osnovala streljska edinica. Da se ljudje zanimajo za to nacionalno obrambno organizacijo, je bilo vidno na ustanovnem občnem zboru, kamor je prihitelo mnogo streljcev posebno iz sokolskih vrst. Upamo, da bodo te streljske edinice dobro uspevale da bodo verne čuvarice ob meji!

S streljskim pozdravom! Mejaš.

PRAVNI NASVETI.

V. C. Trojane. Trgovca, ki je naročil pri Vas fotografije za razglednice morete brez nadaljnega tožiti na plačilo, osobito, ako ste ugotovili, da so razglednice izdelane res po Vaših fotografskih posnetkih. Kazensko zasledovanje bi pa najbrže ne imelo uspeha, ker je zadeva povsem civilno-pravnega značaja. Nasprotnikovega ugovora, da je že plačal, se Vam ni treba posebno bati, ker mora plačilo dokazati.

S. P. v O. Tožbo, s katero Vam grozi sosed, lahko mirno čakate. Ako zatrjuje, da je pridobil pravico pota skozi Vaš gozd do svoje hiše vsled 30 letnega priposestevanja, mora sodišče ta zahtevek zavrniti, ker je priposestevanje služno-tne pravice

pota v gozdovih s c. patentom z dne 5. 7. 1853. odpravljen. Sosed bi mogel v pravdi uspeti le tedaj, ako dokaže, da so njegovi posestni predniki priposestevanje dovršili že leta 1853. Tak dokaz pa je nemogoč, ker bi bile za to potrebne pričje, ki bi izvajanje omenjene služnosne pravice morale potrditi vse nazaj do leta 1823.

SPORT.

Nogomet doma. Preteklo nedeljo je gostoval v Kranju dolgo pričakovani podeželski prvak SK. Elan iz Novega Mesta. Upali smo sicer na zmago domačih, toda nikakor ne na tako visoko izraženo. 7 : 2 je rezultat, ki kaže na polno premoč belorodečih, katera se se je od trenutka do trenutka jasneje izražala, posebno še, če vzamemo v poštev, da domači niso izrabili precej čisto zrelih situacij in da nosijo na obeh zgoditkih za goste pretežni del krivde domači sami. Prvi gol, obenem vodilni gol za goste, je padel iz daljine kakih 25 m in bi ga bil vratar ubranil, če bi ne bil popolnoma krit po domači obrambi, ki mu je zastirala pregled. V Kranju smo sploh navajeni na visokoštevilčne rezultate — včasih nalagamo nasprotniku obilo z obema rokama ozir. nogama, drugič pa spet sprejemamo po izreku: Kamor je šla krava, naj gre še tele. Vse to kaže, da naš nogomet še ni ustaljen, da mu manjka še one forme in moštvo one odpornosti in one stalnosti, ki je značilna za moštvo, na katero se vedno lahko zanesemo. Za tako stalnost pa je treba skušenj in pa vaje, ki edina vcepi moštvo odločnost in zavest, pa ne one bahave, ki raste in pada s trenutno zmago ali porazom, ampak utemeljeno zavest, da res nekaj zna, ker se je mnogo učilo in temeljito vežbalo. Rezerva je v nedeljo igrala proti SK. Lesce v Lescah in na slabem igrišču zmagala s 3 : 0. V torek so po dolgem času nastopili spet naši mladi, si vzeli za vzgled prvo moštvo in porazili SK. Lesce z istim rezultatom, to je 7 : 2. Res je, da jim manjka telesne moči, zato so pa s svojo prav lepo, smiselno igro in kombinacijo popolnoma prevladovali in nadoknadili fizično slabost. Naš naraščaj vzbuja najlepše nade, je v pravih rokah in želeti bi bilo le, da ga trenutni uspehi ne pokvarijo, ampak mu dajo le pobude, da vztraja in stremi še višje. — Rezerva je v torek porazila SK. Reko, komb. iz Ljubljane s 4 : 2. Tudi rezerva se dobro razvija in prehaja v zadnjem času v dobro formo.

Jutri gostuje ob 17. uri S K Reka s svojim kompletnim prvim moštvo.

Na jesenicah je Braštvo podleglo SK Reki I s 4 : 2.

V nacionalni ligi je Primorje v Beogradu podleglo BASK-u s 4 : 2, v Zagrebu Jugoslavija Hašku s 6 : 0, v Splitu Vojvodina Hajduku s 5 : 0 in v Osijeku Slavija Gradjanskemu z 2 : 1. V torek 15. t. m. pa je v Zagrebu odpravil Hašk Vojvodino s 3 : 1. Primorje je po teh tekмах padlo na sedmo mesto.

Zanimiva sportna statistika. Razumljivo je, da stavi sport na naše telo velike zahteve, zlasti na srce. Dva nemška zdravnika sta skušala dognati, kako vplivajo na srce razne vrste sporta in našla sta presenetljive rezultate. Pri veslačih sta našla razširjenje srca v 27,3 odstotkih, na drugem mestu so smučarji z 18,2 odst., pri kolesarjih v 15,3 primerih, takoj nato slede plavalci s 14,9 %, za temi rokoborci z 11 odst., sledeturiisti z 9,4 odst. in težki atleti z 9,3 %, dalje lahkoatletci z 8,8 odst., sabljači s 4,4, pri boksu očitno manj trpi srce kot nos ali zobje, kajti razširi se le v 3,1 odst. in na prav zadnjem mestu se z 2,7 odst. nahaja nogomet. — V splošnem opazamo na prvih mestih te tabele panoge, katere stavijo na srce trajne maksimalne zahteve. Srce skuša tem trajnim napotom nekaj časa zadostiti, končno pa le obnemore. Na mnogo boljšem so one panoge, ki stavijo nanj sicer tudi velike zahteve, toda to je za krajšo dobo in v presledkih, tako da ima srce dovolj sile in časa za kompenzacijo. — S to statistiko pa ni dokazano, da je sport splošno škodljiv, treba je le poznati prave mere, pretiravanje ni nikjer dobro, tudi v sportu ne. Sportnik, ki bi rad vse dosegel že danes in zato pretirava, poleg tega pa morda svoje srce „krepi“ še z alkoholom, nikotinom in kofeinom, se pač ne sme čuditi, če mu sport — škoduje.

Sejmi.

28. avgusta: Kranj, Št. Vid na Blokah, Sv. Trojica v Slovenskih goricah, Ribnica na Pohorju;

29. avgusta: Moravče, Žalec, Zagorje, Poljčane, Novo mesto, Mula.

30. avgusta: Velika Loka.

31. avgusta: Videm (Dobrepolje), Konjice.

Iz uredništva.

G. S. v Kg. Ker sem prezaposlen, Vam odgovorim ob prvi priliki. Seje ni še bilo.

G. B. v Š. Vse se pogovoriva v ponedeljek, ko pridete do mene.

Ponovno prosim vse dopisnike, da pošljejo dopise do srede zvečer. Le v nujnih slučajih do četrtega zjutraj.

HOTEL KAVARNA „UNION“ RESTAVRACIJA KLANJ

Tujske sobe s toplo in hladno tekočevodo.
Izvrstna kuhinja. Pristna vina. Povsem nizke cene. Telefon 88.

MALI OGLASI

Kdor nudi ali išče službo, plača za vsako besedo 25 par. Najmanjši znesek je Din 5.— Vsi ostali oglasi se računajo po 50 par za vsako besedo. Najmanjši znesek pri teh oglasih je Din 8.— Znesek je treba plačati pri predaji naročila, oziroma vpslati v pismu omenem z naročilom. Za odgovor je treba priložiti Din 2.— v znamkah.

MIZARSKI POMOČNIK išče kamnoseka o' dam v najem — službe. Sprejme tudi vsako drugo zaposlenje. Naslov v upravi „Triglava.“

LOKAL nasproti G. Jegliča —

TISKARNA IN KNJIGARNA

„SAVA“ V KRANJU

TOVARNA ŠOLSKIH ZVEZKOV. — KNJIGOVEZNIKA. — KARTONAŽA.
TELEFON ŠT. 8. POŠTNA HRAN. 10.401.

OGLAS

v tej velikosti Vas stane samo Din 200.—. Pri večkratnem oglaševanju damo primeren popust po dogovoru. Zahtevajte cenik in vzorce naših oglasov.

Gorenjci! Oglašajte v svojem tedniku!